

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

Nimed läbi aegade

1858 – 1917

Seidla Vallakool

Ühe õpetajaga 1 kuni 3 klassiga vallakool, külakool, algkool

1917 - 1942

Aravete 4-kl Algkool

1942 - 1944

Aravete 6-kl Algkool

1944 - 1951

Aravete Mittetäielik Keskkool

1951 – 1960

Aravete 7-a Kool

1960 – 1983

Aravete 8-kl Kool

1983 -

Aravete Keskkool

1858. aasta kevadel ja suvel toimusid mitmel pool Eestimaal talurahvarahutused. Suure ulatuse võtsid rahutused Rapla ja Tapa lähikonnas. Tapa ümbruses olid väljaastumised eriti teravad praeguse Aravete kooli piirkonnas: Kurisool, Albus, Roosnas ja Raval. Talupojad nõudsid muu hulgas ka ümbruskonna talupoegadele koolihariduse andmist ja kooli asutamist Aravetele. See nõudmine täidetigi. Seidla mõisahärra poolt rajati 1858. a Aravetele kool Seidla vallakooli nime all, kuna siinne piirkond oli toona Seidla valla koosseisus. Koolimaja asus Aravete küla keskel, praeguse aadressi järgi Mäe 2, Kooli talust eraldatud maa-alal.

Esimene koolimaja oli õlgkatusega rehielamu tüüpi hoone, kus asus klassituba, milles õpiti ja söödi. Klassitoa kõrval oli koolmeistri ruum. Samas majas oli veel suur rehetuba, rehealune, laut ja aganik. Koolis õpiti piiblit ja laulusalmide lugemist, kirjutamisoskus oli teisejärguline. Hiljem alustati lastevanemate nõudmisel loodusteaduse, maateaduse, ajaloo, vene keele ja rehkendamise õpetamist. Õppekeeleks oli algul eesti keel. Õpetajana töötas Jaan Ahrenschild,

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

---

kes pidas seda ametit 30 aastat. Kooliõpetajal vastavat eriharidust polnud. Ta olnud suur puutöömees, kes valmistanud vankrirattaid ja õpetajaametit pidanud nagu kõrvalametit, kuna õpetaja töötasu olnud väga madal. Hommikul pannud õpilased lugema ja ise hakanud puutööd tegema. Kui kisa klassitoas muutus liiga tugevaks, koputanud koolmeister vankrikodaraga seinale. Hiljem pandi teda kui kirjaoskajat inimest Seidla valla vallakirjutajaks. Seidla vallal oma majahoonet ei olnud, seetõttu täitis Aravete koolimaja ka vallamaja ülesandeid. See hoone põles maha 1928. aastal.

1880. a statistikast koolide kohta nähtub, et Arrawette kool asub Tallinna kubermangus, Paide kreisis, Madise kihelkonnas, Seidla vallas, Arrawette külas. See on vallakool, mida peetakse

üleval mõisa ja valla poolt. Eelmisel aastal on kooli ülalpidamiseks Seidla ja Orgmetsa valla käest kokku saadud 131 rubla 35 kopikat ja Seidla mõisahärra käest 104 rubla 40 kopikat. Kool oli nii poistele kui tütarlastele. Koolis oli 2 klassi. Õppetöö toimus 15. oktoobrist 15. aprillini, õpetati eesti keeles katekismust ja Piiblilugu, geograafiat, kirjutamist, rehkendamist, kirikulaulu viise; kõik lapsed olid luteri usku ja vanemate seisusena on märgitud talupoeg.

Aastatel 1887 – 1905, seoses Eesti poliitiliste oludega, toimus õppetöö vene keeles. Kuna Jaan Ahrenschild ei osanud vene keelt, siis jätkas tema tööd poeg Oskar, kes vene keelt mõistis. Oskar Ahrenschild pidas koolmeistri ametit aastatel 1888 – 1901.

Tolleaegsest koolist jutustab Johannes Marks (sünd veebruaris 1889). Mälestuste kirjapaneku ajal oli ta 76-aastane, Aravetel elanud 70 aastat ja tollaegset kooli mäletab niimoodi: „Klassitoas oli 8 lauda, raamatukapp, orel, õpetajalaud ja vitsakimp kapi vahel. Õpiti piiblilugu, vene keelt, rehkendamist, geograafiat, laulmist, võimlemist, kirjutamist. Esimeses klassis kirjutati krihvliga tahvlile, alates 2. klassist kuni 5. klassini aga tindiga. Õpetus toimus eesti ja vene keeles. Tol ajal oli koolis umbes 60 õpilast. Kooli mindi 10-aastaselt. Koolis käidi jalgsi, vahel saadi kaugemalt hobusega, ööbida polnud võimalik, kuna selleks puudusid ruumid. Karistuseks jäeti lõunasöögita, jäeti peale tunde, pandi nurka põlvili ja anti vitsa kätele või liiniga näpuotstele. Õpilasi hinnati iga päev. Kevadel anti tunnistused, kuhu pandi hinded aasta kokkuvõtte alusel. Eksameid ei olnud. Kooli said kõik ja kolm klassi oli kohustuslik. Kool algas 1. oktoobrist, kestis aprillini. Talvel oli jõuluaheaeg. Õppetöö algas kell 9, tunni pikkus oli 60 minutit, vahetund 10 minutit. Kui kolm tundi sai läbi, siis oli söögivaheaeg 1 tund. Igapäevane õppetöö algas ühe piiblisalmi laulmisega. Koolil peale klassiruumi muid hooneid kasutada polnud.“

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

Seidla valla kooli kohtu protokollide raamat on ajavahemiku 6. veebruar 1881 – 11. detsember 1905 kohta. Protokollidest selgub, et kohut on peetud koolilaste võlgu jäänud päevade eest. Kohut peeti igapäevaste ja ühepäevaste üle. Ühepäevased olid kordajad lapsed. Kooli kohtusse olid kutsutud koolijuhataja poolt ka nende laste vanemad, kellel koolipäevad võlgu jäänud. Need lapsed, kellel õiget vabandust puudumise kohta polnud, pidid trahvi maksma. Trahvi ei tulnud maksta, kui puudumine oli põhjendatud ja vabanduseks oli näiteks haigus, teenistuses olemine, mujal koolis käimine, vaesus, kauge maa (3 versta), kinnituisanud koolitee, haige ema hooldamine, kodus väiksemate laste õpetamine, oli rätsepa juures õppimas jne. Ühepäevastel tuli tasuda 10, igapäevastel 3 kopikat trahvi. Trahvialuseks loeti lapsi, kel polnud kohal vabandajat ega teatud vabandust. Trahv võidi jätta ka peremehe tasuda, kui see pidi lapse näiteks 2 päeva nädalas kooli lubama, aga oma lubadust ei pidanud.

1891. a liideti Seidla vald Albu vallaga. Peale Oskar Ahrenschildi lahkumist, sai 1901. a õpetajaks-juhatajaks Mart Kees. 1905. aastal valmis Aravetel uus avar koolimaja, praeguse aadressiga Piibe mnt 7, mis on tuntud kohapeal õpetajate maja nime all. Ehitust korraldas ja viis läbi Albu vallavalitsus. 1906. a Mart Kees lahkus ja teda asendas Joosep Võesa. I maailmasõja päevil oli J. Võesa mobiliseeritud rindele ning tema kohuseid täitsid 1914/15. õa Ida Kross ja 1915/16 Elisabeth Rannamees. Tollal pidid kõik lapsed käima kolm aastat koolis, sellele järgnes siis peatselt vaimulik leer. Leeris oldi harilikult kuus nädalat: kolm nädalat kevadel ja samapalju sügisel. Leeri ajal ketrasid tüdrukud õpetajahärrale nädalas naela linu või kaks naela takku, samuti nopiti sulgi. Poistel tuli iga päev raiuda viis kubu hagu. Korraga oli leeris 50 poissi-tüdrukut. Kuna niipalju vokka ei olevat olnud, siis osa tüdrukuid kudunud kindaid ja sukki või õmmelnud sulastele tööpükse. Nii õpetaja kui ka köster andsid 2 tundi päevas. Õpetaja proua aga valvanud leerilaste töötamise järele.

Kuni 1917. aastani töötas kool kolme klassi ja ühe õpetajaga. Alates 1917. aastast nelja klassi ja kahe õpetajaga. Aastast 1917 muudeti kooliskäimine alates 9. eluaastast kohustuslikuks. Kooli nimeks sai Aravete 4-kl Algkool. Koolis oli 33 õpilast, kõik olid luteri usku. Kõige kaugem kodu koolist oli 3 versta kaugusel ja õpilased käisid kodust. Koolist mingisugust sööki ei saanud. Kooli õpilaste raamatukogus oli ainult 35 venekeelset raamatut. Õpetajate raamatukogu puudus. Õppetöö toimus eesti keeles.

1920/21. õppeaastal õpiti eesti keelt, looduslugu ja füüsikat, maateadust, ühiskonnateadust, vene keelt, kodulugu, ajalugu, matemaatikat. Toimusid joonistamise, laulmise, käsitöö ja võimlemise tunnid. Laulukoor oli kõigile kohustuslik. Sel õppeaastal korraldati ka esimene ekskursioon Kurisoo mägedele ja Paidesse muuseumi.

1930. a sügisel määrati koolijuhataja kohusetäitjaks Voldemar Aprilla, kes 1932. a selle koha

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

---

peale ka kinnitati. Tema tõi kooli ja ümbruskonna kultuuriellu suuri muutusi. Kui varem loeti koolis enne sööki palvet, siis V. Aprilla ateistina kaotas selle ära. Tema asutas Aravetele laulukoori ja tuletõrje puhkpilliorkestri. Korraldati huvitavaid pidusid, mängiti näidendeid. Hilja Karindu, kes sel ajal koolis käis, meenutab: "Esimeseks näidendiks, mida me Aravete koolis mängisime, oli „Maimu“. Näidend meeldis väga nii lastele kui täiskasvanuile". Voldemar Aprilla juhendamisel rajati kooli juurde katseaed, kus õpilased katselappidel kasvasid mitmesuguseid juurvilju. 1932/33. õppeaastal õpiti kodulugu, kõlbluse ja kodanikuõpetust; usuõpetust, emakeelt, ajalugu, matemaatikat, loodusõpetust, maateadust, voolimist ja joonistamist, tööõpetust, laulmist, võimlemist ja tervishoidu, kodanikuteadust, võõrkeelt. Hinnati ka elukombeid.

Kooli hoolekogu protokollide raamatust aastate 1928 - 1944 kohta nähtub, et hoolekogu koosolekud toimusid paar korda kuus. Koostati kooli eelarve, otsustati remonttööde tegemise vajadus ja finantseerimine, maadega seotud küsimused, puude istutamine ja mahavõtmine. Igakuiselt vaadati üle õpilaste puudumised ja kui ei olnud tegemist vabandatavate põhjustega, määrati lapsevanemale trahvi. Paar korda aastas määrati vaesematele õpilastele toetust õppetarvete ja riiete (talimüts, pearätt, kleit, püksiriie, pesuriie, saapad jne) soetamiseks. Hoolekogu otsuse alusel kanti maha õppevahendeid, õpikuid ja raamatuid. Otsustati õpilaste jõulu- ja kevadpidude korraldamine, tantsuorkestri ja pääsmete hinnad täiskasvanutele ja õpilastele. Kõigile pidudele müüdi pileteid, hoolekogu vaatas hiljem üle piletimüügi tulud ja peo kulud ning ülejääk võeti hoolekogu kassasse.

1938. aastaks oli õpilaste raamatukogus 270 raamatut 295,88 krooni väärtuses; õpetajate raamatukogus 179 raamatut 453,64 kr väärtuses.

1938/39. õppeaastal asutati Noorte Punase Risti Ring, mille tegevusest võtsid osa peaaegu kõik õpilased. 1938. a sügisel valiti Albu vallavolikogu poolt õpetajaks Ruudu Aimla, kes oli esimene ülikooliharidusega õpetaja Aravetel.

1939. a suvel algas uue koolimaja (praeguse koolimaja algklasside osa) ehitus Kurisoo hobuse-postijaama talu 3,36 ha suurusele männi- ja segametsaga kaetud alale. Koolimaja kavandi valmistas Järvamaa insener Leonhard Vösoberg. Keldritest väljaveetud kruusast tehti tee, mis viis maanteele, kooli kõrvale rajatavast õppe-katseaiast veeti kivid ja juuriti puud välja. Nurgakivi panek sai teoks 11. augustil 1940. Koolimaja kõrvale rajati õppekatseaed, rahvamaja idapoolsesse otsa hakati rajama spordiväljakut. Koolitööga taheti uues majas alustada 1941. aasta sügisel, kuid 3. augustil sakslaste sissetungi ajal pommitati uut koolimaja, mille keldris oli varjul 30 inimest. Pomm langes idapoolse külje keskohta, purustades vahelaed ja mattes rusude alla katlaruumis varjusolnud inimesed. Surma sai 11 inimest. Kool jätkas tööd vanas

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

---

koolimajas, osa klasse töötas rahvamajas. 1941/42 hakati III ja IV klassis õpetama saksa keelt. 1942/43. õppeaastal tuli juurde V ja VI klass. 1944. aastal jätkati uue koolimaja ehitamist. Kool alustas uutes ruumides 1947. aasta sügisel. 1944. aastal nimetati Aravete 6-kl Algkool ümber Aravete Mittetäielikuks Keskkooliks, 1951. aastal Aravete 7-a Kooliks ja 1960. aastal Aravete 8-kl Kooliks. Õpilaste arv sõjajärgsetel aastatel kõikus 100 – 120 piires. 1955. a muudeti naaberkool Seidlas algkooliks ja õpilaste arv hakkas tõusma.

Koolis on säilinud õppenõukogu protokollide raamat aastate 1928 – 1950 kohta. Õppenõukogu koosolekuid on õppeaasta jooksul peetud 7-8 korda. Õppeaasta algul on jaotatud tunnid õpetajate vahel, pidevalt on arutusel olnud õpilaste teadmiste ja elukommete, korra ja hoolsuse hindamine. Kolmekümnendatel aastatel on arutatud õpetajate töökavu, ka lapsevanemaid on kutsutud õppenõukogusse, et arutada lapse halva käitumise põhjusi. 1939. a jaanuaris otsustati, et sügisest on vormimütsid kohustuslikud. Vormiriietus on aga kohustuslik 1940. aastast. 1939. aastal otsustati hakata õpilastele andma sooja teed. Poliitiliste olude muutumisel võeti 1940. aastal kasutusele uued õpikud vene keeles, eesti keeles, ajaloos, loodusõpetuses ja maateaduses. Samal aastal toimus ka 31. detsembril näärikuuse õhtu. Külmetaadina või nääritaadina esines hoolekogu esimees. 5. märtsist 1941 hakkas tegutsema pioneeride salk. Juuni algul 1941 toimusid kontrolleksamid ja 15 õpilast lõpetasid algkooli kursuse. 1941. a sügisel algas õppetöö novembrist. Avaaktusele paluti Järva-Madise koguduse õpetaja. Kui ilmastik soodne, siis otsustati IV klassi õpilastega peale aktust minna Aravete lähedal asuvatele saksa sõdurite haudadele ja uue koolimaja õnnetuskohale. Selleks puhuks valmistati Saksa riigilipp. Sellel aastal toimus jälle jõulupidu koos jõuluvanaga. Kevadel algasid ravimtaimede korjamise aktsioonid. 1944. a sügisel otsustati vastavalt haridusosakonna käskkirjale asutada pioneeriorganisatsioon ja 1945. a veebruaris valiti pioneerirühma hooldajaks õpetaja Kalajõgi. Loodi kehakultuuri- ja spordikollektiiv. 1945. a mais toimusid eksamid 4. – 7. klassini, kusjuures näiteks 7. klassis tuli sooritada 9 eksamit (eesti keeles suuline ja kirjalik, vene keeles suuline ja kirjalik, matemaatikas suuline ja kirjalik, ajaloos, maateaduses ja konstitutsioonis). Tähtsal kohal oli seinalehtede väljaandmine, loosungid klassides. 1947. a kevadel käidi 4 viimase klassiga Kurisool metsa istutamas. 1950. aastal otsustati rajada kooliaed.

1956. a ehitati Kurisoo mõisahoone ümber internaadiks. Varem asusid internaadi ruumid, mis nüüd jäid klassiruumideks, koolimajas. Alates 1957. aastast ei tööta algklassid enam liitklassidena. 1956. aastal pandi koolimajja osaliselt sisse elekter, täielikult saadi elekter majja 1958. aastal. Kooli 100. juubelil kinkis haridusosakond koolile televiisori. 1958. aastal suurenes kool 7-komplektiliseks ja sai juurde õppealajuhataja koha. Esimeseks õppealajuhatajaks oli Silvi Saar. 1960. aastal asus Aravete kooli direktori kohale Väino Järv. Sellest ajast said alguse paljud traditsioonid, nagu vastlapäeva tähistamine, karnevalid mitmesugustel teemadel, jüripäeva tähistamine ja kooli lõpetajate pidulik ärasaatmine.

13. novembril 1961 määrati kooli direktoriks endine matemaatika- ja füüsikaõpetaja Ellen

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

Elmre. 1962. a reorganiseeriti Albu 7-a Kool ja Aravete kooli ruumid jäid kitsaks, sest õpilaste arv tõusis juba üle 200. Kuue uue klassiruumi juurdeehitusega alustati 18. mail 1963 (praegune algklasside ja uue koolimaja vaheline osa). Juurdeehitus valmis 1. septembril 1964. aastal. Koolis pakuti lõuna ajal sooja toitu, peamiselt suppi või putru, juurvilja ja salateid oli harva. Kuna kolhoosidelt saadi õpilaste toitlustamiseks toiduaineid tasuta ning kasutati ka kooliaia saadusi, maksid õpilased toiduraha 1965/66. õppeaastal 1 rubla kuus, soodsamad hinnad kehtisid paljulapselistele peredele. Internaadis toitlustati 4 korda päevas, pikapäeva-rühmas 2 korda päevas. Sooja einega olid kõik õpilased kindlustatud 15. septembrist kuni 20. maini. Tihe koostöö oli ümberkaudsete kolhoosidega „Sõprus“, Aravete, „Ühisjõud“ ja Käravete sovhoosiga, kus käidi abiks kevad- ja sügistöodel ning õppepraktikal.

Tollal oli õpilaste hulgas populaarne näidendites mängimine: lavastati näidendid „Kapsapea“, „Lumekuninganna“, „Meistrite linn“, „Pöial-Liisi“ jm. Tähistati vastla- ja jüripäeva, peeti karnevale. Kooli juures töötasid kodu-uurimise ring, rahvatantsuring, kujutava kunsti ja näitering, koorid ja orkester, kehakultuuriring. 1963/64. õppeaastal töötas koolis lastevanemate kool. Iga kuu toimus üks koosolek, kus esinesid pedagoogid ettekannetega erinevatest kasvatusküsimustest. 1965/66. õa valmistati tütarlastele 12 komplekti rahvarõivaid Lihula ainetel.

1967. aasta augustikuu torm viis koolimajalt lääne- ja lõunapoolse katuse, seepärast pandi klasside osale uus eterniidist katus, mis sai peale enne kooli algust.

Lastevanematele peeti regulaarselt õppusi ja loenguid. Näiteks 1967/68. õppeaastal olid loengud järgmistel teemadel: „Teadliku distsipliini kasvatamine nooremas koolieas“, „Ergutused ja karistused“, „Kuidas aidata last õppimisel“, „Seksuaalsest kasvatuses perekonnas ja koolis“, „Laste kapriisidest ja jonnakusest“, „Keskmise kooliea lapse füüsiliste ja psüühiliste iseärasuste arvestamine koduses kasvatuses“, „Kutsevaliku suunamisest“, „Kuidas kontrollida ja abistada last õppetöös“. Õpilastele toimusid ekskursioonid Paidesse, Aegviitu ja Nelijärvele, Tallinna, Palamusele, Võsule telklaagrisse, Haapsallu ja Matsallu.

1968/69 oli koolis 93 rahvatantsijat 5 rühmas: 2 mudilasrühma, laste-, noorte- ja neidude rühm, kelle juhendajateks olid Ellen ja August Kroon.

1969/70. õppeaastal oli koolis 225 õpilast. Pioneerimalevas olid sel õppeaastal IV veerandil kõik üritused pühendatud V.I.Lenini 100. sünniaastapäevale. Toimusid traditsioonilised Võidupüha matk ja Tammsaare matkad Järva-Madisesse. Samuti matkad „Tere, sügis“, „Jäljed lumel“,

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40

„Kohtumine kevadega“. Märtsikuus korraldas näitekunsti organisator Herbert Last koolis vabariikliku üritusena teatripäevad, kus esinesid tuntud näitlejad Karl Ader, Salme Reek jt. 12. juulil sõitsid kooli 63 rahvatantsijat Tallinna tantsupeole, nende juhendajaks oli Ellen Kroon.

1981. aastal alustas tegevust töö- ja puhkelaager (TPL). Eestvedajateks olid õpetajad Aino Kubja ja Virve Tomann.

1983. aastal reorganiseeriti Aravete 8-klassiline Kool Aravete Keskkooliks.

Aastatel 1983 -1986 valmis Aravete Keskkooli uus õppehoone, mille arhitektiks oli Ignar Fjuk.

1985. aastal valmis uue õppekorpuse I järk (klassiruumid); 1986. aastal sai valmis ehituse II järk (aula, söökla, peasissekäik). 1988 – avati spordihoone ja detsembris 1991 sai valmis ujula.

Tänases Aravete Keskkooli hoones on võimalik õppida 540 õpilasel. Hetkel on koolis tööl 22 pedagoogi, 12 klassikomplekti ja 166 õpilasega.

2005.a. sügisel alustati koostöös Rakvere Kutsekeskkooliga keskkooli õpilastele eelkutsõpetuse läbiviimisega. Kõikidel keskkooli õpilastel on soovi korral võimalus läbida B-kategooria autojuhi kursus.

Iga-aastased traditsioonilised üritused õpilastele ja õpetajatele Aravete Keskkoolis on: õpetajate päeva tähistamine, “rebaste pidu”, jõulud, vastlapäev, vabariigi aastapäeva tähistamine, Valentini päeva tähistamine, emade- ja isadepäeva kontsert, tutipidu, stiilipidu, moeshow, kevadpäevad, Jüripäeva jooks jne.

Lisaks traditsioonilistele üritustele toimuvad muudki üritused (matkad, teatrikülastus, kohtumine külalistega, discod, ainenädalad, naljapäevad, spordipäevad, viktoriinid ja palju muud huvitavat).

Koolis tegutseb aktiivselt õpilasesindus, kelle ülesandeks on hoida sidet õpilaste ja õpetajate vahel, toimetada ajalehte “Piibeleht”, kust võib leida nõuandeid, nalju, informatsiooni ja tutvuda õpilaste töödega ning 2009 aasta sügiseni koolis ja 2009 sügisest Aravete ANK-s 4H klubi. Aravete Keskkoolis on alati olnud aktiivne sporditegevus: toimuvad spordipäevad, tegeletakse maadluse, kergejõustiku, korvpalliga, suusatamisega ning lähedal asuval kardirajal on soovijatel võimalik tegeleda motosportiga.

Ajalugu

Kirjutas Administrator

Kolmapäev, 16 Märts 2011 06:50 - Viimati uuendatud Pühapäev, 07 Oktoober 2018 10:40
